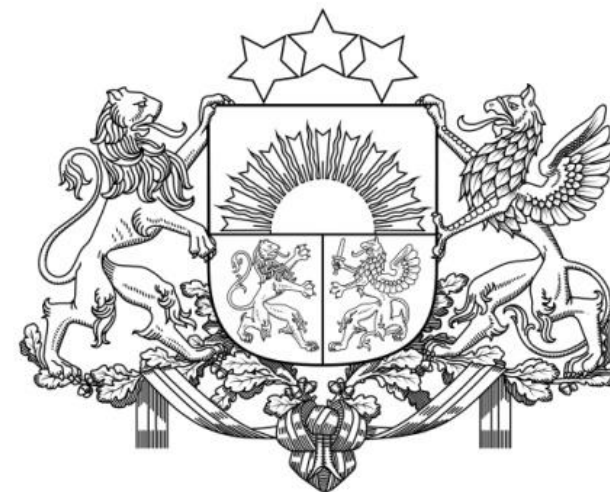

Psihiskās veselības aprūpes iniciatīvas

Psihiskās veselības aprūpes pieejamības uzlabošanas plāns 2019.-2020. gadam

Veselības ministrija

Akūtās ambulatorās aprūpes problēmas

Nepietiekami attīstīta ambulatorā psihiskā veselības aprūpe kopumā

Īpaši ārpus Rīgas cilvēkiem ambulatorie pakalpojumi pieejami ļoti ierobežotā apjomā

Cilvēki ar psihiskiem un uzvedības traucējumiem laicīgi nevēršas pēc palīdzības, kā rezultātā veselības problēmas diagnosticē tikai stacionārā

Nepietiekama ģimenes ārstu iesaiste

Esošais apmaksas modelis neveicina ambulatorās aprūpes pakalpojumu attīstību

Trūkst bērnu psihiatru (Latvijā ir 17 bērnu psihiatri, nestrādā uz pilnu slodzi, nav jauno ārstu)

Nepietiekami iesaistīti psihologi, ergoterapeiti, fizioterapeiti, mākslas terapeiti u.c. nemedikamentozās ārstēšanas speciālisti (multidisciplinārās komandas trūkums)

Zāļu kompensācijas apmērs krīzes gadu līmenī

Akūtās stacionārās aprūpes problēmas

Stacionārā ārstēšanas procesā nepietiekami iesaistīta multidisciplinārā komanda

Ārpus Rīgas daļā stacionāru nav iespējams piesaistīt ārstniecības personālu (piemēram, >80% bērnu psihiatru strādā Rīgā)

Ir situācijas, kad cilvēks nokļūst slimnīcā nevis medicīnisku indikāciju, bet sociāla rakstura problēmu dēļ

Psihiskās veselības stigma

Gandrīz katrs 2. Latvijas iedzīvotājs no citiem slēptu faktu, ja kāds no ģimenes locekļiem saslimtu ar kādu psihisku slimību

15% uzskata, ka pie psihiskiem sarežģījumiem un slimībām vainojams cilvēka vājš raksturs

Valsts nav īstenojusi plašākas sabiedrības izglītošanas kampaņas

Psihiskās veselības aprūpes iniciatīvas 2019. -2020. gadam

Mūsdienīga ambulatorās aprūpes pieeja

- ✓ Jauni ambulatorie centri Latvijas reģionos
- ✓ Mūsdienīga ārstēšana: ar cilvēku strādā multiprofesionāla komanda, lai viņš saņemtu arī nemedikamentozu ārstēšanu
- ✓ Ģimenes ārstu apmācība
- ✓ Palielinātas zāļu kompensācijas
- ✓ Bērnu psihiskās attīstības skrīningi 1,5 - 5 gadu vecumā pie ģimenes ārsta
- ✓ Jauna programma pusaudžiem depresijas un pašnāvības riska mazināšanai

Psihiskās veselības aprūpes iniciatīvas 2019. -2020. gadam

Mūsdienīga stacionārās aprūpes pieeja

- ✓ Mūsdienīga ārstēšana: ar cilvēku strādā multiprofesionāla komanda, lai viņš saņemtu arī nemedikamentozu ārstēšanu
- ✓ Observācijas gultas slimnīcās
- ✓ Pārmaiņas atsevišķu slimnīcu pārvaldībā, kur trūkst personāla (Aknīste, Liepāja)

Psihiskās veselības aprūpes iniciatīvas 2019. -2020. gadam

Pieejamāki un motivētāki ārsti

- ✓ Labāks atalgojums psihietriem un bērnu psihietriem (tarifu pārrēķins)
- ✓ Samazināts bērnu psihiatru rezidentūras ilgums

Veselības ministrija

Psihiskās veselības aprūpes iniciatīvas 2019. -2020. gadam

Zinošāks cilvēks

- ✓ Sabiedrības veselības kampaņas
- ✓ Cilvēku apmācība par labu psihisko veselību (pirmie «rindā» - jaunie vecāki, pusaudži un seniori)
- ✓ Pedagogu apmācība

Psihiskās veselības aprūpes iniciatīvas 2019. -2020. gadam

Veselības ministrija

Finansējums

	Papildu piešķirtais finansējums no valsts pamatbudžeta	Eiropas Sociālā fonda (ESF) projektu īstenošanai paredzētais finansējums
Veselības ministrija	6 308 551 EUR	418 547 EUR

Turpmākiem gadiem nepieciešamais finansējums

	Papildus nepieciešamais finansējums no valsts pamatbudžeta	Eiropas Sociālā fonda (ESF) projektu īstenošanai nepieciešamais finansējums
Veselības ministrija - 2020.gads	23 866 523 EUR	1 427 909 EUR
Tieslietu ministrija - 2020.gads	29 891 EUR	
Veselības ministrijai - 2021.gads	23 866 523 EUR	807 165 EUR
Veselības ministrija - turpmākie gadi	23 866 523 EUR	843 465 EUR

MŪSDIENĪGA AMBULATORĀ PIEEJA UN STACIONĀRI

Ar multiprofesionālu komandu ārstēšanā attīstām arī nemedikamentozu pieeju

Jauni ambulatorie centri reģionos

Ģimenes ārstu apmācība

Palielinātas zāļu kompensācijas

Bērnu skrīningi no 1,5 - 5 g.v.

Depresijas un pašnāvības riska programma pusaudžiem

Pārmaiņas atsevišķu slimnīcu pārvaldībā

ZINOŠĀKS CILVĒKS

Sabiedrības veselības kampaņas

Cilvēku apmācība par labu psihisko veselību

Pedagogu apmācība

PSIHISKĀS VESELĪBAS APRŪPES INICIATĪVAS 2019. -2020. GADAM

MULTIPROFESIONĀLA KOMANDA

Piesaistām psihiatrus, psihologus, fizioterapeitus, mākslu terapeitus, ergoterapeitus, sociālos darbiniekus

Komanda kopā ar psihiatru pacientam piemēro individuālu darba plānu un procesā to kopā izvērtē

PIEEJAMĀKI UN MOTIVĒTĀKI PSIHIA TRI

Labāks atalgojums psihietriem un bērnu psihietriem

Samazināts bērnu psihiatru studiju ilgums

Veselības ministrija